



משטרת ישראל אגף המבצעים



-בלמ"ס-

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

			נהלי אג"מ
מספר: 220.003.01	תת-פרק: אמצעים	פרק: שיטור וקהילה	
שם: תרסיס פלפל אישי			תאריך פרסום: 01/07/2021
			תאריך תחילה: 01/07/2021
			תאריך ביטול:
			נוסח: 3

1. כללי:

- תרסיס פלפל אישי (להלן "התרסיס") הוא אחד מאמצעי האכיפה אשר נמצאים ברשות שוטרי הסיור כחלק מצידו האישי.
- התרסיס הוא אמצעי שימוש בכוח שהפעלתו נתונה לשיקול דעתו של השוטרי המטפל באירוע, זאת בכפוף להכשרה מתאימה, עילה חוקית (סמכויות), נסיבות מיוחדות ואופי הסיכון ו/או התוצאה שאותה מנסים למנוע.
- תרסיס הפלפל שאליו מתייחס הנוהל הוא תכשיר הנמצא במיכל אישי המכיל תמצית פלפל חריף בריכוז של 10% שחריפותו 2 מיליון SHU והפעלתו הינה עד מרחק של ארבעה מטרים.
- מגע התרסיס עם אדם או חיה, גורם באופן מידי לתחושות צריבה, דמע, נפיחות בעיניים וקשיי נשימה. תופעות אלו יוצרות אצל האדם או החיה את הצורך לטפל בעצמם ומפסיקות בכך את ההתנהגות האלימה שהייתה עילת השימוש בתרסיס.
- יתרונם המרכזי של תרסיס זה הוא במניעת מגע פיזי בין השוטרי לחשוד שמתנהג באופן אלים ו/או מתנגד למעצר.

2. עילות הפעלה - בסיס חוקי:

- הפעלה לצורך **ביצוע מעצר**: "מי שמוסמך לעצור אדם **חב מעצר** רשאי להשתמש בכל אמצעי **סביר** הדרוש לביצוע המעצר אם האדם **מתנגד למעצר** או **מנסה להתחמק ממנו**" - סעיף 19 לפסד"פ (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969.
- הפעלה לצורך **הגנה עצמית**: שימוש בכוח על מנת להדוף תקיפה שלא כדין שנשקפה ממנה סכנה מוחשית של פגיעה בחייו, בחירותו, בגופו, או ברכושו, שלו או של זולתו. על מעשה ההתגוננות להיות סביר בנסיבות העניין - סעיף 34 י' וסעיף 34 ט"ז לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

ג. הפעלה לצורך ריסון עצורים: "ניתן לנקוט אמצעים סבירים, לרבות שימוש בכוח, כנגד עצור שקיים חשש כי הוא עומד להימלט או לגרום נזק לגוף או לרכוש, כדי למנוע את הבריחה או את הנזק כאמור, וכדי להשליט סדר במקום המעצר" - סעיף 10 (א) לחסד"פ (סמכויות אכיפה – מעצרים) התשנ"ו – 1996.

3. מטרה:

ריכוז כלל ההיבטים הקשורים לשימוש בתרסיס הפלפל האישי שברשות השוטרי, לרבות עילות ההפעלה - הבסיס החוקי, תנאי ההפעלה, אופן ההפעלה, פעולות לאחר ההפעלה, מגבלות ודגשים, כללי טיפול ועזרה ראשונה, הוראות בטיחות, הכשרה והדרכה, תיעוד ודיווח, פיקוח ובקרה.

4. תנאים להפעלה:

- א. עילת הפעלה - בהתקיים אחת מעילות ההפעלה המופיעות בסעיף 2 בנוהל זה.
- ב. שיקול דעת השוטר לנחיצות השימוש – סבר השוטר כי לא ניתן בנסיבות העניין להשתלט על החשוד ללא שימוש בתרסיס פלפל או כאשר יש חשש ממשי כי מגע פיזי עם החשוד עלול לגרום לנזק גדול יותר, לשוטר לחשוד או לאדם אחר, מהנזק שעלול להיגרם כתוצאה מהשימוש באמצעי.
- ג. אזהרה: בעילות ההפעלה לצורך ביצוע מעצר ולצורך ריסון עצורים – יזהיר השוטר את החשוד טרם ההפעלה. בעילת הפעלה של הגנה עצמית – אין חובת אזהרה בשל מידיות הסכנה, עם זאת, מקום בו אזהרה מתאפשרת – החשוד יוזהר.

5. אופן ההפעלה:

- א. בדוק את כיוון הרוח (למניעת פגיעה עצמית).
- ב. אחוז את התרסיס בכף ירך כשהאגודל מופנה כלפי מעלה.
- ג. אמוד את המרחק בינך לבין החשוד, וודא שהמרחק בינכם לא יפחת ממטר אחד ולא יעלה על ארבעה מטרים.
- ד. כוון את פיית ההתזה לעבר פני החשוד כדי לקבל את האפקט המרבי.
- ה. הרם את הנצרה, וודא כיוון סופי לעבר החשוד ולחץ על לחצן ההתזה לחיצה קצרה.
- ו. במקרה בו הלחיצה הראשונה לא השיגה את מטרתה, ניתן לעשות שימוש בתרסיס הפלפל עד להשגת המטרה.
- ז. ריסון חיה תוקפנית – הפעלה לצורך התגוננות מפני חיה תוקפנית נחשבת כהפעלה לצורך הגנה עצמית. במקרה כזה על השוטר לרסס לעבר פני החיה בדומה להפעלה כנגד אדם.

6. פעולות לאחר הפעלת התרסיס:

- א. הפסק את השימוש בתרסיס מיד עם הסרת התנגדות החשוד.
- ב. הנחה את החשוד לביצוע הפעולות הנדרשות למימוש סמכותך לביצוע המעצר.
- ג. כבילה - לאור העובדה כי השימוש בתרסיס עלול לייצר קשיי נשימה, כבול את החשוד באופן שיאפשר לו נשימה חופשית.

7. מגבלות ודגשים:

- א. אין לעשות שימוש בתרסיס כלפי חשוד המתנגד באופן פאסיבי למעצר.
- ב. חל איסור על הפעלת תרסיס פלפל כלפי נשים בהיריון, קשישים וקטינים מתחת לגיל 14.

- ג. הפעלת התרסיס תיעשה אך ורק לעבר אדם שאין בקרבתו אזרחים תמימים העלולים להיפגע, אלא אם קיימת סכנה לפגיעה פיזית ממשית ומידית בשוטר ואין דרך אחרת להימנע ממנה.
- ד. ככלל, אין להפעיל את התרסיס במקומות סגורים, מחשש לפגיעה היקפית באזרחים תמימים ו/או בשוטרים עצמם, אלא אם קיימת סכנה לפגיעה פיזית ממשית ומידית בשוטר ואין דרך אחרת להימנע ממנה.

8. כללי טיפול ומתן עזרה ראשונה לחשוד שבוצע נגדו שימוש בתרסיס פלפל:

- א. העבר את החשוד לאזור מאוורר ואפשר לו בהקדם האפשרי לשטוף במים את האזור הנגוע.
- ב. אם החשוד נפל או נשכב על הקרקע, יש להפנות את פניו כלפי מעלה כדי לאווררו ולהעבירו לטיפול רפואי ללא דיחוי.
- ג. עקוב אחר התנהגות החשוד. אם הוא מראה סימני מצוקה כמו קשיי נשימה או תפקוד או שהוא מבקש זאת (גם אם אינו מגלה סימני מצוקה) יש להעבירו לטיפול רפואי.
- ד. אם לאחר 30 דקות נראה שלא פגה השפעת התרסיס, או שהחשוד ביקש זאת (גם אם לא חלפו 30 דקות), יש לקחתו לטיפול רפואי.
- ה. לאחר השימוש יש להושיב או להשכיב את החשוד על צדו תוך מתן אפשרות לנשימה חופשית.
- ו. יש להסביר לחשוד כי השפעת התרסיס תחלוף בעוד מס' דקות על מנת להרגיעו.

9. הוראות בטיחות:

- א. יש לשמור את התרסיס במקום מוצל (מתחת ל- 50 מעלות צלזיוס).
- ב. אין להשאיר את התרסיס ברכב סגור.
- ג. אין להפעיל את התרסיס למרחק שהוא פחות ממטר.
- ד. אין להפעיל התרסיס נגד כוון הרוח (מחשש פגיעה בשוטר המפעיל).
- ה. יש לכוון את הפייה לעבר החשוד ולהימנע מפגיעה עצמית.
- ו. בגמר השימוש יוחזר התרסיס לנרתיק הנשיאה, לשם מניעת ריסוס לא מבוקר.
- ז. אין לנקב את מיכל התרסיס.
- ח. אחסון המיכל בנרתיק יהיה כאשר פיית ההתזה כלפי חוץ ולחיץ ההפעלה כלפי פנים הגוף למניעת התזה לא מבוקרת.
- ט. מיקום נרתיק הנשיאה בחגור יהיה לצד הגוף.

10. הכשרה והדרכה:

- א. שוטר מוסמך להשתמש בתרסיס פלפל רק לאחר שעבר הכשרה מתאימה והוסמך כדלקמן: הכשרה בת חמש שעות לפחות בהתאם לתיק היסוד הכוללת מבחן עיוני שהציון העובר בו 70 לפחות.
- ההכשרה תכלול את הנושאים הבאים: שיחת פתיחה, סמכויות הפעלה, הכרת התרסיס, עזרה ראשונה, אימון סימולציה (תרגול מעשי) וסיכום (ראה תכנית אימון בנספח א').
- ב. הכשרת השוטר תיעשה ע"י ק' כשירות / מדריך כשירות שהוסמך לכך ע"י המכללה לשוטרים בהתאם לאישור ס' ר' אג"ם ועל פי תוכנית ההדרכה (ראה תכנית אימון בנספח א').
- ג. ק' כשירות / מדריך כשירות שהוסמך לכך, מחויב לבצע ריענון הדרכה אחת לשנתיים באחריות מדור כשירות לבצע את הריענון.

ד. שוטר שלא עמד בבחינת ההסמכה, יורשה לבצע בחינה נוספת. במידה ולא יעבור את הבחינה הנוספת, יידרש לביצוע הסמכה מחודשת.

ה. ההסמכה תקודד בתיקו האישי הממוחשב של השוטר.

ו. **ריענון** - שוטר שהוסמך להפעלת תרסיס פלפל, מחויב לבצע לומדה ממוחשבת אחת לשנה ולסיימה בציון 70 ומעלה.

ז. **שוטר שלא ביצע הסמכה / ריענון במועד אינו מוסמך לשאת תרסיס פלפל.**

ח. שוטר שלא ביצע לומדת ריענון 3 שנים רצופות, יחויב בהסמכה מחודשת.

11. תיעוד ודיווח:

א. שוטר שהפעיל תרסיס פלפל יציין בדו"ח הפעולה את נסיבות השימוש.

ב. ברישום דו"ח פעולה ממוחשב, תצוין עובדת השימוש בתרסיס פלפל כשימוש בכוח במקום המיועד לכך.

ג. השוטר יציין בדו"ח הפעולה את עובדת אזהרת החשוד לפני הפעלת התרסיס (כאשר מדובר בעילות המחייבות אזהרה) ויפרט את נסיבות השימוש.

12. פיקוח ובקרה:

א. באחריות מ' היחידה לוודא נשיאת תרסיס פלפל רק על ידי שוטרים שהוסמכו לכך ועברו ריענון שנתי בהצלחה.

13. נספחים:

נספח א' – תכנית אימון - הסמכת שוטרים לתרסיס פלפל.

תכנית אימון – הסמכת שוטרים לתרסיס פלפל

מס'	נושא	פירוט השיעור	שעות	מדריך	הערות
1	שיחת פתיחה	לוי"ז השתלמות, הכרה, תיאור תכונות.	1/2	מדריך תרסיס פלפל	
2	סמכויות	הכרת סמכויות הפעלת תרסיס פלפל	1	מדריך תרסיס פלפל	
3	הכרת התרסיס	נשיאה שלבי הפעלה כללי בטיחות + סרטונים	1	מדריך תרסיס פלפל	
4	עזרה ראשונה	הכרת התרסיס והשפעותיו נתונים טכניים עזרה ראשונה	1	מדריך תרסיס פלפל	בשת"פ חובש/ קרפ"ר
5	אימון סימולציה	תרגול הפעלה מעשי מול איומים שונים	1	"	
6	מבחן עיוני + סיכום		1/2	"	ציון עובר 70
סה"כ 5 שעות הכשרה					